

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 36 (672)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dnie po-
wszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 1 września 1928 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:

w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXIII.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P. K. O. Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

Ubezpieczeni — członkowie Kasy Chorych. CZY UMIESZCZONO WAS W SPISACH WYBORCÓW.

W związku z wyznaczonymi wyborami do Rady Kasy Chorych m. Łodzi i powiatu łódzkiego w ciągu tylko dziesięciu dni t. j. od czwartku 30 sierpnia do soboty 8 września włącznie, jest wyznaczony termin na sprawdzanie czy nazwiska Wasze wpisano do spisów wyborczych. Po upływie tego terminu żadne reklamacje nie będą uwzględniane.

Prawo głosu mają wszyscy ci ubezpieczeni i ubezpieczeni, którzy w dniu 19 sierpnia r. b. pozostawali w zatrudnieniu i do tego dnia ukończyli 20 lat.

Biur reklamacyjnych dla ubezpieczonych jest 32 i czynne są codziennie od 9 godziny rano do 9 godziny wieczór.

Adresy biur reklamacyjnych podane są w wywieszonych w w bramach każdego domu.

Ubezpieczeni! Spełnijcie swój obowiązek i sprawdźcie czy Was wpisano do list wyborców, gdyż inaczej stracie prawo głosu.

PILNA SPRAWA

Liga prasy socjalistycznej.

W rozwoju ruchu robotniczego pierwszorzędną rolę odgrywa prasa socjalistyczna. Potrzeba jej energicznego rozpowszechniania, zwiększania jej nakładów, nie od dziś nasuwa się jako jedno z najważniejszych zadań w życiu partyjnym. Tygodnik socjalistyczny „Pobudka” zamieszcza w ostatnim numerze następujący apel w tej kwestii:

„Stwierdzamy tu otwarcie, że nakłady naszych pism są bardzo szczupłe w porównaniu z liczbą wyznawców socjalizmu. Masowego czytelnika zdobywa coraz bardziej prasa bezideowa, sprzedając się każdemu, kto więcej zapłaci, lub jest przy władzy i więcej dać może. Niezdrowa sensacja zapełnia jej szpalty, głupota i bezmyślność jej treścią. To podoba się bezmyślnym masom, ale prasa socjalistyczna, służąca wielkiej idei i przeznaczona dla uświadomienia mas — schlebaniem głupocie i dostosowywaniem swej treści do gustu tych, którzy myśleć nie lubią, nie może zdobywać sobie poczytności.

Stale rosną zastępy naszych czytelników. Ale rosną wolno. Szczególniej wobec strat wywoływanych przez konfiskaty. Wzrost poczytności socjalistycznego jest za mały. Musi więc klasa robotnicza podjąć wysiłek w kierunku zwiększenia ilości prenumeratorów i stałych czytelników pism socjalistycznych. Wysiłek to musi być wielki i zorganizowany. Musi ogarnąć wszystkie ośrod-

ki życia robotniczego. Musi pogłębić w klasie robotniczej świadomość różnicy między prasą burżuazyjną i brukową a prasą socjalistyczną. Musi stworzyć potrzebę czytania przez każdego robotnika.

Najwyższy czas podjąć tę pracę! Zawijmy rękawy i do roboty! Niech Polska pokryje się komitetami czy ligami poparcia prasy socjalistycznej.

To będzie godna proletariatu odpowiedź na próby terroryzowania prasy robotniczej przez cenzurę. To będzie odpowiedź, która cenzurę uczyni nieszkodliwą szyskaną“.

* * *

Do wezwania tego przyłączy się niewątpliwie cała prasa robotnicza w Polsce, tak polityczna, jak zawodowa.

Aby jednak akcja na rzecz prasy socjalistycznej, mająca skoncentrować się w komitetach czy ligach, była skuteczna, należy sobie zdać sprawę, że ona musi mieć charakter stały, nieprzerwany. Tylko drogą systematycznego urabiania opinii, drogą ciągłą, nie zrażającą się trudnościami, propagandy, można będzie wychować masy pracujące nie tylko na czytelników, ale też miłośników i bojowników prasy socjalistycznej.

W tym duchu wzywamy wszystkich naszych przyjaciół i sympatyków do współdziałania.

Do ludu pracującego Polski!

W dniu 7 lipca 1906 roku, w czasie kiedy polska klasa robotnicza zmagła się z caratem w bohaterskiej walce o wolność i niepodległość Polski, na polach pod Aleksandrowem w pobliżu Łodzi, stoczona została jedna z najbardziej zaciętych walk pomiędzy bojownikami-rewolucjonistami, a siepaczami carskimi.

Z pomiędzy 5-ciu członków organizacji bojowej P. P. S., którzy brali udział w nierównej walce pięciogodzinnej — dwóch rannych ocalało, trzech padło bohaterską śmiercią, a mianowicie Towarzysze: Instruktor Adolf Heiman — pseudonim „Solon”, oraz bojowcy Pabisz Mateusz — pseudonim „Garbaty” i Franciszek Florczak — pseudonim „Kozak“.

Towarzysza Heimana udało się pochować na cmentarzu w Aleksandrowie, zaś zwłoki dwóch pozostałych ofiar o wolność spoczywają na polu pod bramą cmentarza w Bełdowie pod Aleksandrowem.

Z inicjatywy Stowarzyszenia Byłych Więźniów Politycznych w Łodzi i przy udziale wszystkich miejscowych partyj socjalistycznych i Związków Zawodowych powstał Komitet, który postawił sobie za cel oddanie po wielu latach ostatniej posługi szczątkom ko-

legów poległych bohaterską śmiercią towarzyszy „Garbatego” i „Kozaka“.

Zadaniem Komitetu jest zorganizowanie ekshumacji zwłok wspomnianych towarzyszy i pochowania ich w Łodzi we wspólnej mogile ofiar walk rewolucyjnych i wyzwolenczych 1905—1906 roku.

Uroczystość ta odbędzie się w niedzielę dnia 9 września.

Udział w tej podniosłej uroczystości oprócz zorganizowanej klasy robotniczej miasta Łodzi wezmą przedstawiciele wszystkich organizacji robotniczych z całej Polski.

Stowarzyszenie b. Więźniów Politycznych, oddział w Łodzi.

Łódzki Komitet Okręgowy Polskiej Partji Socjalistycznej.

Łódzki Komitet Okręgowy Niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy.

Łódzki Komitet Ogólno-Zydowski-go Związku Robotniczego „Bund” w Polsce.

Łódzki Komitet Okręgowy Poalej-Sion Prawica.

Łódzki Komitet Okręgowy Poalej-Sion Lewica.

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych.

Komitet Wykonawczy Łódzkiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

Sprowadzenie zwłok bojowców P. P. S.

Oddanie hołdu poległym bohaterom.

Prace specjalnego Komitetu, powołanego do życia z inicjatywy Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych w Łodzi, a mające na celu sprowadzenie do Łodzi do wspólnej mogiły na Polesiu Konstantynowskim poległych w walce z caratem członków Bojowej Organizacji P. P. S. Staśława Florczaka i Mateusza Pabisza dobiegają końca.

Narazie podajemy ogólnie program uroczystości, a w następnym numerze zamieścimy szczegółowy program.

W sobotę 8 września rano o godz. 8 na Bałuckim Rynku zbierają się: Komitet organizacyjny w komplecie, oraz po pięciu przedstawicieli poszczególnych organizacji, biorących udział w uroczystości, skąd autami i tramwajami wyruszą do Aleksandrowa. Poza tem goście będą bardzo mile widziani.

W Aleksandrowie do przybyłych przyłączą się przedstawiciele miejscowych organizacji socjalistycznych i wspólnie udadzą się do Bełdowa do miejsca dotychczasowego spoczynku poległych Bojowców.

W Bełdowie w obecności przedstawicieli władz państwowych: administracyjnych i lekarskich zostanie dokonana ekshumacja zwłok i opieczutowanie w specjalnych trumnach i kondukt pogrzebowy wyruszy w kierunku Aleksandrowa, dokąd przybędzie około godziny 3 po poł. W Aleksandrowie popioły pozostaną do niedzieli rano. Prawdopodobnie odbędzie się Akademia Żałobna. Wartę honorową będą pełnić członkowie: Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych i Organizacji Młodzieży T. U. R.-u. Ponieważ będzie to się odbywać w godzinach popołudniowych, więc będą mogli przyjechać do Aleksandrowa na ten czas goście z Łodzi i okolic. Nastąpi również złożenie wieńca na grobie poległego bojowca Hajmana, pochowanego na cmentarzu żydowskim w Aleksandrowie.

W niedzielę rano wyruszy kondukt z Aleksandrowa do Konstantynowa, gdzie udział wezmą miejscowe organizacje robotnicze, i po krótkim pobycie, kondukt wyruszy szosą Konstantynowską, i do bratniej mogiły przybędzie około 1 godziny po poł.

Natomiast w Łodzi w niedzielę dnia 9 września r. b. została wyznaczona na Wodnym Rynku na godzinę 10 rano zbiórka centralna wszystkich organizacji robotniczych i po uformowaniu pochodu, takowy wyruszy przez miasto na Polesie Konstantynowskie, by się spotkać z konduktem żałobnym. Nastąpią przemówienia ze specjalnie ustawionych trybun. Pierwsze przemówienie wygłosi w imieniu P. P. S. i miasta tow. prezydent Bronisław Ziemięcki, oraz przedstawiciele Zarządu Głównego Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych towarzysze b. katorżnicy Pużak lub Śledziński.

W czasie pochodu będzie sprzedawany znaczek, broszurki i fotografie poległych.

Po odegraniu przez orkiestry marszów żałobnych nastąpi złożenie trumien ze szczątkami bojowców Florczaka i Pabisza do wspólnej mogiły.

W godzinach wieczorowych w sali straży ogniowej przy ulicy Konstantynowskiej 14, odbędzie się Uroczysta Akademia Żałobna, na której wygłoszą między innymi przemówienia: w imieniu miasta prezes Rady Miejskiej tow. inż. Jan Holcgreber, w imieniu O. K. R. P. P. S. prezes tegoż tow. wiceprezydent dr. Edm. Wieliński i inni.

Na uroczystości te przybędą przedstawiciele Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych z całej Polski, oraz przedstawiciele całego szeregu robotniczych samorządów.

W. D.

WOJNA WOJNIE.

Cieniom poległych i żywym, tym, którzy walczą o pokój powszechny, o socjalizm.

Po strasznej w skutkach wojnie światowej — prowadzonej niby o wyzwolenie małych narodów, o wolność dla tych, którym niepodległość i wolność wydarto i zdeptano przez brutalną siłę i przemoc, a w rzeczywistości prowadzonej w imię interesów materialnych i ekonomicznych burżuazji, o zdobycie źródeł surowców i nowych rynków zbytu — proletariąt klasowo uświadomiony przez swą Międzynarodówkę socjalistyczną rzucił gromkie hasło: „Wojna wojnie“.

Już w odezwie, wydanej w 10-letnią rocznicę wybuchu wojny światowej w r. 1924 Międzynarodówka wezwwała prole-

tarjat do ślubowania świętej nienawiści przeciw wojnie. Wojna jest zbrodnią i niema takiego prawa, takiej świętości lub idei, któremi możnaby było usprawiedliwić wojnę. My socjaliści mamy swój punkt widzenia na pochodzenie i powstawanie wojen. Materialistyczny, dziejowy pogląd na zjawiska świata. Wszystkie wojny: dziś, wczoraj, onegdaj, przed dziesiątki i setki laty były prowadzone w imię interesów materialnych rządzącej klasy społecznej, a z rozwojem kapitalizmu nowoczesnego wszystkie wojny stały się wojnami imperialistycznymi, zaborczymi.

Wojna! Niewinne słowo, powstałe z kombinacji 5 rozmaitych liter, a jakie pełne zgrozy przed oczyma naszymi wywołuje obrazy. Ile krwi, ile łez,

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

(Dokończenie)	288 Nasielski F. Markowicz J., kredensy, 2 szafy	307 Rundsztajn M. Piotrkowska 51 maszyna do pisania, biblioteka, kredens	325 Salomonowicz S. Południowa 20, samowar meble	341 Kacprowicz A. Dolna 3, dywan szafa
270 Kawałek L. Sienkiewicza 13, maszyna do szycia, kredens	289 Ogólnik L. Piotrkowska 55, 30 m. towaru	308 Radoszycki I. Piotrkowska 79 meble.	326 Targenson Ch. Zawadzka 27 meble.	342 Kwaśner J. i Lindenfeld, Karoia 11-13, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała, meble
271 Kunert H. T. Piotrkowska 87, 20 obrazów	290 Opatowski I. Piotrkowska 69 meble.	309 Rajtberger A. Piotrkowska 123 meble.	327 Terkeltaub M. Zawadzka 5 kredens	343 Neuman A. Zamenhofa 38, szafa meble
272 Karczmarski H. Piotrkowska 42, 100 członków angielskich tkackich	291 Peruszewski W. Cementarna 8 waga meble	310 Radoszycki I. Południowa 18 meble.	328 Tauman M. Piotrkowska 53 szafa kredens	344 Pubanc G. Składowa 19, meble
273 Lipszyc J. Zachodnia 49, zegar, meble	292 Pływacki A. L. Pomorska 25 tremo	311 Sztternfeld Ch. Konstanytownska 29, zegar	329 Wicińska A. Gdańska 11 meble.	345 Piotrowicz S. Piotrkowska 127 50 but. koniaków, 50 but. win
274 Lewin Lejzer, Zakątna 13, kasa ogniotrwała	293 Poznański M. Kilińskiego 50 szafa	312 Sawicki L. Wschodnia 35, waga bufet szafa	330 Wajzman L. Wschodnia 24 meble.	346 Stetka M. Zakątna 86, urządzenie biurowe
275 Landau B. Zakątna 23, maszyna do szycia	294 Pulvermacher I. Zielony Rynek 6, zegar meble	313 Sztajn K. Wschodnia 57, 1 worek cukru	331 Wiślicki J. Piotrkowska 83 kasa ogniotrwała, meble	847 Auerbach S. Piotrkowska 109 kredens
276 Lejzerowicz L. Zawadzka 4, lustro	295 Plesner B. Zeromskiego 29 tremo kredens	314 Szwarcbaum H. Wschodnia 57 kredens zegar	332 Włodarski P. Piotrkowska 113 dywan meble	348 Fajner N. Piotrkowska 116 meble.
277 Lewkowicz Z. Piotrkowska 67, 2 palt męsk.	296 Piotrowicz S. Piotrkowska 127, 60 but. wódek	315 Stow. Rządców, Wschodnia 68-70, meble	333 Wąrowski A. Piotrkowska 117 4 szt. towaru białego	349 Freilich B. Piotrkowska 101 maszyna do pisania
278 Lewiński M. Piotrkowska 83, 2 maszyny do szycia, kredens	297 Piątkowski F. Piotrkowska 89 kasa	316 Szefer B. Zachodnia 31, kredens	334 Wajnberg M. Piotrkowska 86, 30 kg. przędzy bawełn., kasa ogniotrwała	350 Garelik J. Piotrkowska 145 3 szt. towaru
279 Lewkowicz Z. Piotrkowska 82 kredens	298 Hirsz P. Piotrkowska 14, 300 książek	317 Sztroweis A., Zachodnia 33 lustro biurko	335 Zajdler Sz. Wschodnia 49 biurko	351 Granas B. Piotrkowska 124 meble.
280 Liberman M. Południowa, kredens	299 Rotberg H. Cegielniana 43 meble.	318 Szeps B., Zachodnia 32, kredens	336 Zylberberg Sz. Zachodnia 52 kredens	352 Geilke I. Piotrkowska 105, 5 zegarków złotych damsk. i 10 męsk.
281 Liberman S. Południowa 2, biblioteka	300 Rubinsztajn D. Narutowicza 6 pomocnik kredensu	319 Sudja A. Zielona 41, 50 filakonów perfum	337 Zychliński J. Zawadzka 9 kredens	353 Kozierowski S. Piotrkowska 112, 13 zyrandoli elektrycznych
282 Lichtensztajn L. Południowa 20, meble, zegar	301 Rozenberg J. Wschodnia 58 kredens	320 Szajniak M. Zawadzka 26, szafa kredens	338 Zyd. Tow. Narodowe, Zawadzka 5, meble	354 Miszewski S., Piotrkowska 111 maszyna do pisania, 2 biurka ameryk., 2 biurka zwyczaj.
283 Moszkowicz H. Wschodnia 50, 2 szafy z lustkami	302 Rabinowicz M. Wschodnia 65 meble.	321 Szewelew N. L. Zawadzka 36 kredens		355 Pinkus S. Zamenhofa 4, pianino
284 Motyl S., Zawadzka 19, maszyna do szycia	303 Rozenblum L. Wschodnia 69 meble.	322 Segat I. Kilińskiego 40, 3 korce owsa, zegar, meble		356 Spodenkiewicz A. Piotrkowska 150, 20 koszul męskich.
285 Matys K. Zeromskiego 33, 4 worki owsa	304 Rozenwajg A. Zachodnia 61 kredens	323 Sztange D. Piotrkowska 33 biurko		
286 Maler A. Piotrkowska 88, zegar kredens	305 Rozental D. Zawadzka 5, meble.	324 Szpicberg S. Piotrkowska 44 2 szt. towaru wełn.		
287 Neuhaus W. Wschodnia 31, 30 kg. masła	306 Russak J., Zawadzka 5, 15 stołów			

KONKURS.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs nieograniczony na wykonanie:
1) remontu wewnętrznego budynku Zbiorni Miejskiej przy ul. Zakątnej 44,
2) remontu wewnętrznego budynku w Szpitalu „Marji Magdaleny” przy ul. Tramwajowej Nr. 17.

Ślepe kosztorysy oraz warunki przetargu mogą reflektanci otrzymać w biurze Oddziału Technicznego, Plac Wolności 14, III piętro, pokój Nr. 49, w godzinach od 8-ej do 1-ej po poł.

Oferent przy składaniu oferty winien złożyć wadium w wysokości 3 proc. od sumy kosztorysowej w gotówce i kwit wpłaconego do Głównej Kasy Miejskiej, Plac Wolności Nr. 14 (w podwórzu), wadium włożyć do koperty łącznie z ofertą.

Otwarcie kopert w biurze Wydziału Budownictwa nastąpi dnia 1 września 1928 roku o godz. 12-ej w poł. w obecności ubiegających się osób.

Baczność Ubezpieczeni w Kasie Chorych!

Z dniem 30 sierpnia r. b. zostały otwarte

BIURA REKLAMACYJNE

czynne od godz. 9-ej do 21-ej codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt. Każdy uprawniony do głosowania winien przekonać się, czy figuruje na liście wyborców.

Nie odkładajcie przejrzenia list wyborczych na ostatnią chwilę!

Spieszcie wszyscy do biur reklamacyjnych!

Pamiętajcie, że

po 8-mym września żadne reklamacje przyjmowane nie będą!

Kasa Chorych m. Łodzi

Dzisiaj i dni następnych!

KSIĄŻĘ I APASZKA

Dramat, ze sfer dworskich i spelunek paryskich w 10 akt. W rol. główn.: George O'Brien, Virginia Valli Farrel Mc. Donald.

Nad program!

FARSA

Nad program!

Dzisiaj i dni następnych.

Najpiękniejsza artystka świata w najpotężniejszym dramacie duszy kobiecej

CORINNE GRIFFITH jako

Męczennica Małżeństwa

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Film, który musi zobaczyć każda żona i matka

Nad program! Nad program! Komedja w 2 akt.

Kino Sp. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Następny program: „Miasto tysiąca uciech“.

Wyświetlanie obrazów odbywa się normalnie na sali.

Od wtorku 28 sierpnia do poniedziałku 3 września włącznie.

Pani Ministrowa z Macegojnji

Wywołująca nieustanne kaskady śmiechu. Historia pewnej damy, która została ministrową.

W rolach głównych: XENIA DESNI, MIA PANKAU i HANS JUNKERMANN.

Rzecz dzieje się w Macegojnji, we Wiedniu i na plaży naddunajskiej, na dworze królewskim, w salonach poselstwa i w zacisznym pokoju hotelowym, w garsonjerze porucznika, na dancingu i w gabinecie restauracyjnym, w wodzie, w szafie i w beczce.

APOLLO 16 Konstanytownska 16

Dzisiaj i dni następnych!

20 aktów! Wielki podwójny program! Blaski i nędze życia kurtyzany

Wzruszający obraz, ilustrujący przepych i nędzę współczesnego życia paryskiego.

W roli głównej: Andree la Fayette i Paweł Wegener.

20 aktów! „KSIĄŻĘ CZARNYCH GÓR

Wesoły film, pełen romantycznych przygód.

W roli głównej: VIVIAN GIBSON i HARRY LIEDTKE.

Następny program!!! 20 aktów! Wielki podwójny program.

Ludzie bez praw (HISTORIA DZIEWCZĘCIA)

Noc zapomnienia

Miejski Kinematograf Oświatowy

Tel. 18-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

Dla dorosłych! BOHATEROWIE OGNI

Dramat w 10 aktach według powieści Cate Corbany, na cześć straży ogniowej.

Dla młodzieży! Przez DŻUNGLE I PUSZCZE

Niesamowite przygody w 10 aktach, ilustrujące bohaterską wyprawę J. Schomburgka w głąb czarnego lądu.

CENY OGŁOSZEŃ: Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra.

Miejscowe: Drobne: Za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy). Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy. Zwyczajne: Za 1 milimetr jednolamowy 15 groszy. (str. 8 lam.), komunikaty, nekrologi w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa). Zamiejscowe o procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: AL. NOWAKOWSKI.

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, ul. Gdańska 101.

Wydawca Łódzki O. K. R. P. P. S.